

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ ВІНОГРАДАРСТВА І ВІНОРОБСТВА ІМЕНІ В.Є. ТАЇРОВА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ННЦ
ІВіВ ім. В.Є. Таїрова
НААНУ України

І.А. Ковальова

07 2020

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ, НАУКОВИХ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
НАЦІОНАЛЬНОГО НАУКОВОГО ЦЕНТРУ
«ІНСТИТУТ ВІНОГРАДАРСТВА І ВІНОРОБСТВА
ІМЕНІ В.Є. ТАЇРОВА»**

УХВАЛЕНО

Вчена рада ННЦ ІВіВ ім. В.Є. Таїрова
Протокол № 9 від 21 07 2020 року

смт. Таїрове 2020

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це Положення встановлює порядок організації програм академічної мобільності та визнання їх результатів для учасників освітнього процесу Національного наукового центру «Інститут виноградарства і виноробства імені В.Є. Таїрова» (далі Інститут) на території України чи поза її межами.

Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співпрацю в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між Інститутом з вітчизняними та іноземними закладами вищої освіти (науковими установами) та їх основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване учасником освітнього процесу з власної ініціативи на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах в межах України;
- міжнародну академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах поза межами України.

Основними видами академічної мобільності є:

1) ступенева мобільність – навчання у закладі вищої освіти (науковій установі), відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладах вищої освіти;

2) кредитна мобільність – навчання у закладі вищої освіти (науковій установі), відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані в Інституті. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

Навчання учасників освітнього процесу за узгодженими між закладами вищої освіти (науковими установами) – партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту закладу вищої освіти (наукової установи) – партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу

освіту закладів вищої освіти (наукових установ) – партнерів.

Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітній ступінь доктора філософії в Інституті, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування.

Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають наукову ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу, є:

- участь у спільних проектах;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

1. ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРИ РЕАЛІЗАЦІЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

Учасники освітнього процесу, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів вищої освіти (наукових установ) – партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти вітчизняного закладу вищої освіти (наукової установи).

За домовленістю між учасниками академічної мобільності:

- здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності;
- регламентуються перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедура і строк їх подання;
- визначаються етапи, фінансові умови, види та форми академічної мобільності, тривалість і зміст навчання та стажування у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах;
- визначаються умови визнання результатів навчання, стажування або проведення наукових досліджень та звітування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

За здобувачами вищої освіти на період навчання в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання,

стажування чи провадження наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

Особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

Здобувач вищої освіти, крім вивчення у закладі вищої освіти – партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з закладом вищої освіти, що направив його на навчання.

Іноземні здобувачі вищої освіти, що реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між вітчизняними та іноземними закладами вищої освіти (науковими установами) – партнерами, можуть бути зараховані на навчання до Інституту:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між закладами вищої освіти договорів про міжнародну академічну мобільність.

Науково-педагогічні та наукові працівники Інституту можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в Інституті на період дії програми. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

Іноземні наукові, педагогічні працівники, які за запрошенням, або за різними програмами залучені до провадження освітньої та наукової діяльності в Інституті, під час перебування у вітчизняному закладі вищої освіти (науковій установі) – мають усі права та обов'язки його працівників.

Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення Інституту та їх перебування в Україні може визначатися додатковими договорами, укладеними між Інститутом та запрошеною особою.

2. ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРИ ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЗДОБУТИХ ПІД ЧАС АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

Визнання результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЕКТС).

Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі вищої освіти – партнері, та результатів навчання, запланованих освітньо-науковою програмою Інституту.

Якщо здобувач під час перебування у закладі вищої освіти – партнері, на базі якого реалізується право на ступеневу академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Інституту йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, яка не повинна перевищувати 4 навчальних дисциплін, або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

Порівняння обсягу навчального навантаження в межах програми кредитної академічної мобільності ґрунтується на зіставленні кількості кредитів, форм підсумкового контролю знань та змісту за дисциплінами, які здобувач вивчав у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері та відповідної освітньої програми Інституту.

Здобувач вищої освіти звертається з заявою до директора Інституту з проханням про перезарахування результатів навчання. До заяви додається документ, який підтверджує результати навчання. При цьому можуть додатково надаватися Каталоги курсів, Договір про навчання, Договір про практику/стажування, Сертифікат про практику/стажування.

На основі поданих документів Інститут приймає рішення про їх визнання та перезарахування.

Усі кредити, отримані під час академічної мобільності, які погоджено в Договорі про навчання та підтверджено Академічною довідкою, мають бути перезараховані без затримки та входити до ступеневої кваліфікації Учасника без будь-якої додаткової роботи чи оцінювання. Договір про навчання – формалізована домовленість про організацію кредитної мобільності та визнання кредитів, підписана до початку періоду мобільності Учасником, Інститутом, та закладом вищої освіти, що приймає. Договір має на меті надати Учаснику гарантії, що кредити, отримані протягом періоду мобільності, будуть визнані.

Освітні компоненти, які опановуються протягом періоду мобільності не можуть бути відібрані на основі їх еквівалентності освітнім компонентам, які пропонуються в Інституті. Результати навчання за повною навчальною

програмою за кордоном мають бути сумісними з результатами навчання за ступеневою програмою, яку опановує Учасник в Інституті та для якої буде надано визнання після періоду навчання за кордоном, або доповнювати їх.

Заміна еквівалентної кількості кредитів ступеневої програми в Інституті, кредитами, отриманими у закладі, що приймає, має бути гнучкою і прозорою.

Договір що укладається має містити опис навчальних заходів, які має реалізувати Учасник під час опанування зазначеного освітнього компоненту, умови проходження навчання (практики/стажування) відповідно до навчальної програми та чітко визначені результати навчання із їх зазначенням у Сертифікаті.

Кількість кредитів, отриманих у закладі, що приймає, має відповідати певному періоду навчання за кордоном.

Після підписання трьома сторонами Договір про навчання (про практику/стажування) може бути змінений у випадку необхідності за згодою усіх трьох сторін.

У спільних програмах (програмах подвійного диплому) закладами-партнерами запроваджуються узгоджені схеми мобільності, що містять правила визнання кредитів. Договори про навчання та про практику/стажування не обов'язково використовувати під час реалізації спільних програм, оскільки кредити, отримані у закладі-партнері визнаються автоматично за виконання усіх умов Договору.

Інститут повинен повністю визнати узгоджену в Договорі про навчання чи Договорі про практику/стажування (якщо це передбачено) та підтверджену Академічною довідкою кількість кредитів ЄКТС, перезарахувати їх в освітню програму Учасника та використовувати для виконання кваліфікаційних вимог. За необхідності отримані оцінки конвертуються.

Дисципліни, успішно опановані за кордоном, входять до Академічної довідки під оригінальними назвами та з їх перекладом державною мовою.

Для визнання результатів навчання та перезарахування кредитів з однієї чи кількох дисциплін, створюється розпорядженням директора предметна комісія. До неї входять: заступник директора з наукової роботи; гарант освітньої програми на якій навчається Учасник; науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування.

Перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін проводиться на підставі порівняння навчальних програм відповідної спеціальності та Академічної довідки (інших документів), що надає Учасник. При цьому при перезарахуванні форм підсумкового контролю з дисциплін екзамен може бути зарахований як залік з відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС; залік, якщо він був оцінений за шкалою ЄКТС, може бути зарахований як іспит відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС.

При перезарахуванні навчальних дисциплін до індивідуального плану Учасника вносяться: назва дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (номер Академічної довідки тощо).

Рішення предметної комісії оформляються письмово із зазначенням визнання результатів навчання. У випадку проблем із визнанням результатів навчання чітко прописується підстава й аргументація відмови та умови, необхідні для перезарахування.

Завідувач сектору з підготовки наукових кадрів доводить до відома викладачів факт участі аспіранта у програмі академічної мобільності, перезарахування відповідних дисциплін, їх занесення до Індивідуального навчального плану.

Якщо здобувач не погоджується з рішенням предметної комісії, то протягом 10 робочих днів з дня засідання має право звернутися з апеляцією до директора Інституту.

Протягом 10 робочих днів після надходження заяви від здобувача наказом директора Інституту створюється апеляційна комісія у складі заступника директора з наукової роботи, голови профспілкового комітету, представника ради молодих вчених та НПП, що викладають на даній ОНП, але не були залучені до роботи предметної комісії.

Протягом 10 робочих днів після створення апеляційна комісія розглядає звернення здобувача.

За підсумками засідання апеляційна комісія формує протокол у якому міститься висновок для завідувача сектору з підготовки наукових кадрів про результати апеляції щодо зарахування результатів навчання.

3. ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРИ ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Науково-педагогічний або науковий працівник звертається з заявою до голови Вченої ради з проханням про перезарахування результатів, отриманих під час академічної мобільності як підвищення кваліфікації.

До заяви додаються підтвердуючі документи про проходження науково-педагогічним або науковим працівником академічної мобільності.

Головою Вченої ради створюється постійно діюча комісія у складі п'яти осіб. Персональний склад комісії визначає голова вченої ради. Голосуванням серед членів комісії призначається її голова та секретар.

Засідання комісії відбувається за необхідності.

Засідання комісії вважається правочинним, якщо присутні не менше трьох членів комісії.

Рішення комісії оформлюється протоколом.

Комісія рекомендує Вченій раді підтримати визнання результатів, отриманих під час академічної мобільності, як підвищення кваліфікації науково-педагогічними та науковим працівниками. Позитивна рекомендація досягається при голосуванні простою більшістю голосів членів комісії, які присутні на засіданні.

У рішенні комісії обов'язково прописується кількість годин і кредитів ЄКТС, що рекомендується визнати.

При розгляді заяви комісія враховує:

- обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації НПП і НП шляхом їх участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах здійснюється відповідно до річного плану підвищення кваліфікації установи та визначається відповідно до його фактичної тривалості в годинах (без урахування самостійної (позааудиторної) роботи) або в кредитах ЄКТС (з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи), але не більше ніж 30 годин або 1,5 кредити ЄКТС на рік;
- один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,3 кредиту ЄКТС;
- обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі НПП і НП у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або 1 кредит ЄКТС на рік;
- обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або 1 кредит ЄКТС на рік;

Рішення комісії розглядається на найближчому засіданні Вченої ради. Визнання результатів, отриманих під час академічної мобільності досягається простою більшістю голосів.

У разі позитивного рішення науково-педагогічному або науковому працівнику протягом п'яти робочих днів після засідання видається витяг з протоколу для подачі за місцем вимоги.

5. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дане Положення, зміни й доповнення до нього затверджуються Вченою радою ННЦ ІВіВ ім. В.Є. Таїрова НААН відкритим голосуванням простою більшістю голосів.

Положення набуває чинності від дня його затвердження Вченою радою ННЦ ІВіВ ім. В.Є. Таїрова НААН.